

KOLOSI

Pepa Paulo iñgere panzi kalo-tawana tamâta simo Kolosi lawea

Paulo imo luma sakamao ilo ɻana ne wurâta ɻana itula pâri ara kâ, ande iñgere ɻgua ɻine ilâ panzi kalo-tawana tamâta simo Kolosi lawea lâ Esia tâno. Paulo muñga imo Kolosi lawea tia, andeta iloño ɻgua tu ilo-kalo soki-soki nde iyaula kinzi kalo-tawana tamâta ilonzi kalonzi. Pananâja tamâta lajeña pinde sipanananzi tu Kirisi nde Maro Kindeni Natu tia, kala imo rege-rege kunzi aŋjelo nâ. Aku situla tukuña kaa kaa pinde panzi tona. Andeta lâ pepa ɻine Paulo ileleanzi iporo kaika tu Yesu nde rege-rege kuku Maro Kindeni tamwata, kala i ne kaika nde ɻalae ɻinde. Aku itula vetâja arara pinde panzi tona ɻana ma sipaveta kuku.

Kinzi tamâta lâ Kolosi lawea kalonzi tawana Yesu mao nâ

¹ Naŋa Paulo, naŋa amo Yesu Kirisi ne pâri-tamâta ikura Maro Kindeni tamwata ne pateâŋa mine. Naŋa amo taitu kuku ninda-nambwe Timoti, ² kala aŋgere ɻgua lâ pepa ɻine tini imâ pa miki Maro Kindeni ne ɻgu kamo Kolosi lawea, miki ɻinde kapaipa kuku Yesu Kirisi lâ kala kalomi tawana i mao nâ. Kinda Tamânda Maro Kindeni ne wisi-wisi wa wisi-pisi wa imo kumi.

³ Lâ zo ndia maka kakai noja pa nenda Maro Yesu Kirisi Tama Maro Kindeni, ande maka uru kaloma ŋgere ŋana miki kâ, aku lâ zo ŋinde rârâni maka kawama ndange ilâ papa i. ⁴ Nana tu maka kaloŋo miki parinami tu nemi kalo-tawana ikeno kaika ndo pa Yesu Kirisi, aku miki uru tinimi mwasa ndo panzi Maro Kindeni ne tamâta rârâni. ⁵ Muŋga, lâ zo ŋinde pâri ara ne ŋgua mao ipâŋga wasaseki pami, ande miki kaloŋo ŋgua ŋana vetâŋa arara ŋinde ma muli imâ ipâŋga pami. Maro Kindeni uru ikatona vetâŋa arara ŋinde pami lâ samba lawea. Kala ŋine miki uru kao tinimi nâ ŋana vetâŋa arara ŋinde kâ, aku ŋine igagati ilomi kalomi ŋana kalomi tawana Yesu Kirisi ku kao ilomi ndo ilâ panzi Maro Kindeni ne tamâta. ⁶ Nanayoni, miki kaloŋo pâri ara ŋana Maro Kindeni ne wisi-wisi kâ, kala kasama wisi-wisi ŋinde kilala sondo lâ. Lâ zo muŋgâŋa ŋinde, aku imâ lee ipâŋga lâ zo ŋine, ande pâri ara ŋinde uru ipula kanaŋo ara ndo lâ ilomi kalomi. Aku pâri ara ndainani nâ isala nia ikura tâno pinde kala ipula kanaŋo ipâŋga mine nâ lâ tamâta rârâ ilonzi kalonzi tona. ⁷ Epafras muŋga itula pâri ara ŋinde pami, kala miki kasama lâ. Epafras nde Kirisi ne wurâta tamâta itogo maka mine, aku maka tinima mwasa ndo papa i. I uru ikai maka niama ŋana ivila miki sondo kâ. ⁸ Itapâri pama tu Koroani Sapâŋa igagatimi ŋana kao ilomi ndo ilâ panzi Maro Kindeni ne tamâta.

Paulo ikai noja pa Maro Kindeni tu i ma ipu tini kaika panzi kalo-tawana tamâta simo Kolosi

lawea

⁹ Mine kala muŋga, lâ zo ɳinde maka kalongo miki parinami mine, aku imâ lee ipâŋga lâ zo ɳine, ande ikura zo zo maka kakai noŋa pa Maro Kindeni tu ma isukami ku io Koroani Sapâŋga imâ pamî tu ipananami sondo ɳana vetâŋa ndia Maro Kindeni ilo papa ɳinde, ɳana miki ma kakai ilo-kalo ku kasama ɳinde sondo. ¹⁰ Maka nema noŋa ɳinde nde duvi mine; maka iloma tu miki ma kamo sondo, ikura Maro Nalae ipatea pamî mine. Ambo miki ma kamo mine, ande i ma ilo ara ɳana nemî vetâŋa rârâni kâ. Maka iloma tu miki ma kaveta vetâŋa arara kie-kie, itogo kâi ipula kanaŋo mine. Aku iloma tu nemî ilo-kalo ma ipâŋga ɳalae, ɳana miki ma kasama Maro Kindeni kilala sondo kâ. ¹¹ Maka kano pa Maro Nalae tu i tamwata ne walo ara ɳalae tina ɳinde ma ipu tini kaika pa ilomi kalomi, ɳana miki ma kamandi kaika ku kakale malia rârâni tava ndekâŋa nâ. ¹² Maka iloma tu miki ma kawami ndaŋge pa kinda Tamânda. Ina kala muŋga ivetami kapâŋga tamâta ara, kala miki kakura tu kaleŋge vetâŋa arara rârâni i muŋga ipatea tu ma iveta panzi ne tamâta, kinzi ɳinde i uru ikai maro panzi kala simo lâ i ne sinâla ɳalae ilo. ¹³ Nana tu muŋga, kondoma ne walo ikai kinda kaika lâ. Andeta Maro Kindeni itikia kinda piti lâ, aku io kinda tamo kuku ɳgu ɳinde i Natu uru ikai maro papa. Maro Kindeni ilo ndo keno papa i Natu ɳinde. ¹⁴ Maro Kindeni Natuni ndaina iko kinda piti lâ kondoma ilo, aku izavaru nenda kiesaka rârâni piti marumbu lâ.

Paulo itula Kirisi kilala pwataki

¹⁵ Kinda takura tu tamora Maro Kindeni nao lâ matânda, ande tia. Taitu i Natu itula Maro Kindeni kilala pwataki pa kinda tamora lâ. I Natu ŋinde ikai maro pa kelekele rârâni ŋinde Maro Kindeni munja ipulianzi sipâŋga. ¹⁶ Nia ndoyo Maro Kindeni ipatea tu i Natu ŋinde ma ipulianzi kelekele rârâni lâ samba ilo wa tâno kulu wa. Ipulianzi kelekele rârâni kinda tamora lâ matânda wa kelekele rârâni takura tu tamora tia wa. Ipulianzi koroani kaika kiekie ŋinde uru simo sikai poe pa kelekele kie-kie. I tamwata munjani ipulianzi kelekele rârâni, aku kelekele rârâni ŋinde simo ŋana sipanea i nâ. ¹⁷ Nia ndoyo, lâ zo ŋinde kelekele rârâni ŋandai sipâŋga ŋga, ande Kirisi imo munjani lâ. Aku kelekele rârâni ŋinde uru simo nianzi nianzi sondô lâ i kalo nâ. ¹⁸ I tamwata nde imo kulu-kâmba panzi kalo-tawana tamâta ŋgu ŋgu, aku ŋgu ŋinde nde simo sitogo i kie-mbalau mwasina. Kinzi kalo-tawana tamâta ŋgu nenzi via duvi kala i. I tamwata imunja panzi tamâta rârâni ŋana imandi lâ mateña nianzi imo via kilo. Mine kala i tamwata imo kulu-kâmba pa kelekele rârâni.

¹⁹ Maro Kindeni ipatea tu i tamwata ne via tava ne ilo-kalo wa kilala ndoni ma ipipi lâ Natu ŋinde ilo. Mine kala Maro Kindeni tamwata imo ndo kuku i. ²⁰ Aku Maro Kindeni ipatea tu ma ikai kelekele rârâni lâ samba ilo wa tâno kulu wa, aku ma ikainzi simâ simo taitu kuku i tamwata kilo. Mine kala io Yesu Kirisi ilâ pa kâi popole imâte ku ipalinji see malinji ndue. Maro Kindeni ne vetâŋa ŋinde iveta kelekele rârâni simo taitu kuku i kilo.

²¹ Muŋga miki kapu mulimi ndo pa Maro Kindeni. Miki nemi ilo-kalo nde ikai kazâŋa papa i. Mine kala kiesaka nde ipipi ndo lâ ilomi kalomi, kala kaveta vetâŋa sakamao kiekie. ²² Andeta Kirisi ŋga imâte lâ kâi popole tini lâ, aku ɣana i ne vetâŋa ara ɣinde kâ, ande Maro Kindeni ivetami kamo ilomi kalomi taitu kuku i marumbu lâ. I ne vetâŋa ɣinde nde duvi mine; i ilo tu igona miki kamâ papa i tava ilomi mbârambâra ndo, nemi soki tonge tia. Ambo miki ma kamo mine, ande tamâta tonge ma ikura tu isowe ŋgua lâ tinimi ɣana nemi vetâŋa kâ, ande ma tia. ²³ Mine nde ara ɣana miki ma kasanya nemi kalo-tawana ndindi nâ ku kamandi kaika. Tia ma vetâŋa tonge imâ itogomi, aku ma kapile nemí mâsi ɣana kao tinimi pa Maro Kindeni tu ma iveta vetâŋa arara pami. Pâri ara nde itula vetâŋa arara ɣinde pwataki pa miki kalongo lâ. Naŋa Paulo, naŋani amo wurâta tamâta ɣana pâri ara ɣinde kâ, aku maka tamâta pinde uru katula pâri ara ndainani nâ panzi tamâta rârâni simo tâno kulu.

Paulo uru ivilanzi Kolosi ŋgu

²⁴ Kala ɣine naŋa andeka nâ ɣana nâna ɣinde muŋga akai ɣana avila miki kâ. Kinda nde tamâta ɣana takai nâna mine kâ, aku nâna ɣinde ɣandai marumbu ŋga. Kala ɣine naŋa akai nâna lâ warakâŋgu karaen̄gu tini, itogo Kirisi muŋga ikai nâna ɣana ivilanzi kalo-tawana tamâta, kinzi ɣinde simo sitogo i kiembalau mine. Aku nâna ma ikeno mine lee, ikura lâ zo ndia nâna mine ma marumbu ndo lâ. ²⁵ Maro Kindeni tamwata muŋgani ipatea naŋa

tu ma amo i ne ɳgu nenzi wurâta tamâta ɳana avila miki kâ. Aku ipatea wurâta pana tu ma aporo atula i kawa ɳgua ndoni. ²⁶ Mun̄gani, lânia ndoyo, aku imâ lee ipâŋga lâ zo ɳine, ande Maro Kindeni kawa ɳgua ɳinde ikeno paveâŋa nâ, kala tamâta rârâni nde sizizâla ndo ɳana. An̄ga lâ zo ɳine ɳgua ɳinde ipâŋga nia yo panzi Maro Kindeni ne tamâta. ²⁷ Maro Kindeni mungani ipatea tu ma itula ɳgua paveâŋa ɳinde ipâŋga nia yo pa i ne tamâta kinda. I kawa ɳgua ɳinde nde ara ku ara ndo, aku ɳgua ɳinde nde ɳana ivilanzi tamâta ɳgu rârâni simo tâno ndoni. ɳgu paveâŋa ɳinde nde mine; Kirisi imo miki ilomi. Mine kala miki uru kao tinimi ɳana zo muli ɳinde miki ma kamo ara ndo kuku i lâ samba lawea.

²⁸ Mine nde maka uru katula Kirisi parina panzi tamâta rârâni taitu-taitu. Maka iloma tu tamâta rârâni ma sipaipa ndo kuku Kirisi, aku iloma tu nenzi ilo-kalo ma ipâŋga ɳalae ndo. Mine kala maka uru kaporo ɳgua kaika panzi kapanananzi sondo. ²⁹ Naŋa uru amandi kaika ku amakâsa ɳalae tina ɳana aveta wurâta ɳinde kâ. Kirisi walo kaika ilua naŋa ɳana aveta mine, aku i ne walo ɳinde uru ipâŋga nia yo lâ nanen̄gu wurâta tini.

2

Kinda ma kalonda tawana kaika ku tapu mulinda pa kinzi laŋeŋa tamwatanzi nenzi ɳgua

¹ Naŋa ilon̄gu tu miki ma kasama mine; naŋa uru amakâsa ɳalae ɳinde ɳana avila miki kâ.

Aku na ja uru amakâsa mine nâ ñana avilanzi kalo-tawana tamâta simo Laodisia lawea tona, sitavanzi tamâta pinde na ja ñandai atajo mbaunzi ñga. ² Nanenju wurâta ñine nde duvi mine; na ja ilonju tu apu tini kaika pa miki rârâni ilomi kalomi, aku ilonju tu apanjomi ñana kamo ilomi kalomi taitu ku kao ilomi ndo ilâ panzi Maro Kindeni ne tamâta rârâni. Ambo miki ma kamo mine, ande nemi ilo-kalo ma ipânga sondo, aku ñinde ma ara ndo. Nineñga miki ma kasama Maro Kindeni ne ñgua paveâña ñinde duvi sondo. Kirisi tamwata nde ñgua paveâña ñinde kanaño. ³ Maro Kindeni ne ilo-kalo kie-kie rârâni nde itogo kelekele ara ndo, ne kulu ñalae tina. Aku Kirisi simbo nâ ikatona ilo-kalo ndoni ñinde ikeno i tamwata ilo.

⁴ Na ja tiniñgu pwâka tu tamâta tonje ma imâ iporo ñgua mona-mona pa miki ñana ilanjemi kâ. Mine kala aporo ñgua ka ja mine pami lâ.

⁵ Lâ zo ñine na ja amo kumi tia, taitu na ja uru kalonju ñgere ñjanami ikura zo zo, aku ñinde itogo na ja warakângu amo kumi. Aku na ja andeka nâ, ñana tu miki kamo ilomi kalomi taitu ku kamandi kaika, aku nemi kalo-tawana ikeno sondo ndo pa Kirisi.

Kinda ma tapasipa lâ taitu kuku Kirisi ku takai via mao

⁶ Miki kalomi tawana tu Yesu Kirisi nde Maro Nalae. Mine nde ara ñana miki ma kapasipa lâ taitu kuku i nâ, itogo kala ñine miki kamo mine.

⁷ Miki ma kapaipa kuku i, itogo kâi io mburu-mburu indue ilâ tâno ilo. Aku miki ma kasâu pa Yesu Kirisi tu isukami, itogo sâmbwe isuka

luma kâki mine. Ara ɳana nemi kalo-tawana ma ipâŋga kaika ndo, itogo muŋga sipananami mine. Aku ara ɳana miki ma kaporø ndanje ɳalae ilâ pa Maro Kindeni nâ ikura zo zo.

⁸ Miki kapakatona sondo ɳga. Tia ma tamâta tonge itula tâno tamâta nenzi ilo-kalo laŋeja kaŋa-kaŋa pami, aku ɳguia kaa ɳinde ma isae ilomi kalomi ne nzâla giri lâ. Ilo-kalo kie mine ɳandai iyoka pa Kirisi imâ pa kinda ɳga. Kinzi tamâta sikai ilo-kalo kaa mine lâ timbunzi wa tâno ɳine ne ɳguia kaa kaa wa.

⁹ Miki kasama tu Kirisi nde ipâŋga tamâta itogo kinda mine, andeta Maro Kindeni ne via wa kilala ndoni nde imo ndo kuku i. ¹⁰ Kirisi nde imo kulu-kâmba panzi koroani kaika rârâni, kinzi ɳinde uru sikai poe pa kelekele kie-kie. Miki kapaipa kuku Kirisi lâ. Mine kala Maro Kindeni via mao ilami marumbu lâ, aku via ɳinde nde ipipi ndo lâ ilomi. ¹¹ Miki kapaipa kuku i lâ, aku ɳinde itogo miki kakai karae-venja ne mâsi tonge. Taitu mâsi ɳinde ɳandai irerege kuku tamâta nenzi mâsi ɳana sive karaenzi kâ. Kirisi iveta mâsi ɳinde ipâŋga kanajo lâ ilomi kalomi. Muŋga, lâ zo ɳinde miki kapaveta kuku mâsi mao ɳinde, ande Kirisi iyautemi piti lâ ilo-kalo singa ne vetâŋga potomule. ¹² Muŋga Maro Kindeni ne walo kaika ipaŋo Kirisi lâ mateŋa nianzi imo via kilo. Aku miki kapaipa kuku Kirisi lâ. Mine kala lâ zo ɳinde miki kalili pâri ara ne lââ, ande ɳinde itogo Maro Kindeni ikeamiki lâ kuru ilo kuku Kirisi, ɳineŋga ipaŋomi kamo viami kilo kuku i.

¹³ Muŋga miki kaveta kiesaka kie-kie, aku

kapono muli pa ilo-kalo siŋga nâ. Lâ zo ŋinde, mîki kamo katogonzi mateŋa tamâta mine, aku miki kamo piti ndo ŋana Maro Kindeni ne ŋgua pâŋa kâ. Andeta kala ŋine Maro Kindeni via mao ilua kinda lâ, itogo via ŋinde munja ilua Kirisi mine, aku izavaru nenda kiesaka rârâni piti lâ tininda. ¹⁴ Nanayoni Mose ne ŋgua tukuŋa itula nenda vetâŋa soki rârâni ipâŋga nia yo, aku tukuŋa ŋinde ikai kazâŋa pa kinda lâ ŋgua nia. Andeta Maro Kindeni ikai ŋgua tukuŋa ŋinde ne walo ndoni piti lâ, aku isona itâra lâ Kirisi ne kâi popole tini. ¹⁵ Kirisi ne mateŋa lâ kâi popole tini izavaru koroani kaika nenzi walo ndo lâ, kinzi koroani ŋinde uru sikai poe pa kelekele kiekie. Kirisi ne mateŋa ŋinde itula pwataki panzi tamâta rârâni tu i ipolenzi koroani ŋinde rârâni marumbu lâ, aku ivetanzi sipâŋga togo kelekele kaa nâ lâ tamâta rârâni naonzi.

Ngua tukuŋa ne vetâŋa kie-kie ikura tu ivila kinda, nde tia

¹⁶ Mine nde miki ma ilomi ŋalae koŋa ŋana tamâta nenzi ŋgua tukuŋa kiri-kiri ŋana kâŋanuŋa wa kumbwa kie-kie wa nzimona wasaseki wa pwareâŋa ne zo sapâŋa wa, mine ndimo. ¹⁷ Ngua tukuŋa ne vetâŋa ŋinde rârâni nde itogo unja kaa nâ, aŋga vetâŋa mao nde ipâŋga muli. Kirisi nde vetâŋa mao warika.

¹⁸ Tamâta pinde uru sitapâri ŋalae koŋa ŋana mâsi pinde simora lâ nenzi mbupuleŋa. Kinzi tamâta mine sipono muli pa tamâta nâ nenzi ilo-kalo kaa nâ, kala sipasuka warakanzi tininzi koa tia nâ. Kinzi sindeka ŋana silâŋe tu kinzi sipatawa warakanzi tininzi, aku sindeka ŋana

sipaneanzi aŋelo tona. Miki ma kapaloŋo pa nenzi ŋgua laŋeŋa ŋinde ndimo. Tia ma muli Maro Kindeni ma tini pwâka tu kulu ara tonge ilami. ¹⁹ Tamâta ŋinde nde sipatâpa warakanzi piti ndo ŋana Kirisi kâ, ina kala imo kulu-kâmba pa kinda kalo-tawana tamâta ŋgu. I uru ikai poe pa ne ŋgu kinda, aku i simbo nâ uru ivila nenda kalo-tawana ŋana itumbu ŋalanjala, ikura Maro Kindeni ipatea pa kinda mine.

²⁰ Miki kapaipa kuku Kirisi lâ, aku ŋinde itogo miki kamâte kuku i. Mine kala tâno ŋine ne ŋgua kaa kaa ikura tu ikai poe pamî kilo, ande tia. Mine nde ŋana sâ kâ ŋga miki kamo katogonzi tâno ŋine ne tamâta, a? Ŋana sâ kâ ŋga miki kapono muli pa tâno tamâta nenzi ŋgua tukuna kiri-kiri, a? ²¹ Kinzi nenzi ŋgua tukuna ŋinde nde kie mine: “Noko ma kusaŋa ŋinde ndimo”; “Noko ma kuka ŋinde ndimo”; “Noko ma kutajo ŋinde ndimo”. ²² Taitu tukuna kie mine nde ŋana kelekele kaa nâ kinda takai, ŋineŋga marumbu walele nâ. Kinzi tamâta nâ situla ŋgua tukuna mine ku sipanana kinda tu tapono muli papa. ²³ Mao nâ, tamâta pinde ilonzi patea tu tukuna mine irerege kuku ilo-kalo ara, ŋana tu tukuna ŋinde itula vetâŋa ŋana tapaneanzi aŋelo wa tapatawa warakânda tininda wa taveta nâna pa warakânda karaenda wa. Andeta vetâŋa kie mine ikura tu ivila kinda ŋana tapu mulinda pa ilo-kalo siŋga ne vetâŋa potomule kâ, ande tia.

Kinda takai via wasaseki kuku Kirisi

¹ Muŋga, lâ zo ɳinde Maro Kindeni ipano Kirisi lâ mateŋa nianzi imo via kilo, ande miki kala kakai via wasaseki tona. Mine nde ara ɳana miki ma ilomi pa samba ne kelekele nâ. Lâ samba lawea, ande Kirisi isanjona imo pa Maro Kindeni tini pa wia kâ. ² Ara ɳana miki ma kalomi ɳgere ɳana samba ne kelekele nâ ikura zo zo. Miki ma kalomi ɳgere ɳana tâno ne kelekele ndimo. ³ Nana tu itogo miki nemi ilo-kalo siŋga nde imâte lâ, aku miki kapasipa lâ taitu kuku Maro Kindeni lâ. Mine kala Maro Kindeni ikaTONA nemi via mao pamî lâ nia ɳinde Kirisi imo. ⁴ Kirisi nde nemi via mao ɳinde warika. Aku lâ zo ɳana i ma itaulo imâ ipâŋga nia yo, ande miki ma kamo kuku i, aku tamâta rârâni ma simora i kilala pwataki tu i imo Maro ɳalae.

Kinda tapâŋga tamâta wasaseki lâ

⁵ Mine nde ara ɳana miki ma kapu mulimi ndo pa tâno ɳine ne ilo-kalo rârâni. Ilo-kalo ɳinde uru igagatimi ɳana kapalulua tinimi potomule wa, kapaveta kuku vetâŋa muso kie-kie wa, ilomi yosi pa tinimi pinde nenzi kelekele wa. Lâ Maro Kindeni nao, ande mâsi ɳana ilomi yosi pa tinimi pinde nenzi kelekele kâ ande irerege kuku mâsi sakamao ɳana kawâŋgi kapaneanzi maro lanjenja kâ. ⁶ Nana vetâŋa kie mine kâ, ande Maro Kindeni ne wisi-nâna ma imâ panzi tamâta ɳinde uru taŋanzi kaika pa i ne ɳgua. ⁷ Aku muŋga miki warakami kala kapono muli pa ilo-kalo potomule ɳinde mine nâ, kala kapaveta

kuku vetâ̄ja ɻinde rârâni. ⁸ Aŋga lâ zo ɻine, ande miki ma kapile vetâ̄ja potomule kie-kie mine; mâsi ɻana wisi-nâna kâ, aŋga mâsi ɻana pawâ̄ja kâ, aŋga mâsi ɻana ilomi kâki ɻana kaveta malia panzi tinimi pinde kâ, aŋga mâsi ɻana kaporô ɻqua soki ɻananzi tinimi pinde kâ, aŋga mâsi ɻana kaporô ɻqua sakamao-sakamao kâ. ⁹⁻¹⁰ Miki mun̄ga kasoki ilo-kalo siŋga tava ne mâsi rârâni piti lâ, aku kapâ̄ŋga tamâta wasaseki marumbu lâ. Mine kala miki ma kaporô ɻqua lanjēja panzi nimi-nambwe kalo-tawana tamâta ndimo. Maro Kindeni ipuliamî kapâ̄ŋga tamâta wasaseki lâ, aku i ilo tu miki ma kasama i kilala sondo ndo. Mine kala ikura zo rârâni i uru iveta wurâta lâ ilomi kalomi, ɻana miki ma kapâ̄ŋga kamo togo i tamwata imo mine. ¹¹ Kinda tapâ̄ŋga tamâta wasaseki lâ. Mine nde kinda rârâni tamo rege-rege nâ. Kinzi tamâta lâ tinikoa ɻgu nde rege-rege kunzi tamâta lâ Juda ɻgu. Aŋga tamâta ɻinde mun̄ga sikai karae-veňa ne mâsi lâ tininzi nde rege-rege kunzi tamâta ɻinde ɻandai sikai mâsi ɻinde lâ tininzi. Aŋga tamâta ɻinde simo lâ tâno malawae, nenzi ɻqua wa vetâ̄ja pitipiti, sitavanzi tamâta uru siveta wurâta koa tia nâ panzi tamâta pinde wa tamâta uru sikai mbumbu lâ nenzi wurâta tini wa, ande kinzi ɻinde rârâni nde rege-rege nâ, ɻana tu Kirisi simbo nâ nde ɻalae, aku i tamwata imo ne tamâta kinda rârâni taitu-taitu ilonda.

*Kinda ma tao ilonda ndo ilâ panzi tininda
pinde*

¹² Maro Kindeni ipatea miki tu ma kamo i tamwata ne ŋgu, aku i ilo ndo keno pam. Mine nde ara ŋana miki ma kapaveta kuku vetāŋa arara mine: miki ma kalomi sukāŋa panzi tinimi pinde; miki ma kaveta kemi ara nā panzi; miki ma kapatawa warakami tinimi; miki ma kamo mwasa nā kunzi tinimi pinde; aku miki ma wisimi nāna walele panzi ndimo. ¹³ Ambo noko ninambwe kalo-tawana tamâta tonge ma italea noko ŋana vetāŋa tonge munja kuveta, ande noko ma wisi nāna papa i ndimo. Ara ŋana miki taitu-taitu ma kazavaru nimi-nambwe nenzi vetāŋa soki rârâni piti lâ. Maro Nalae izavaru miki rârâni nemi kiesaka piti lâ; mine nde miki kala ma kazavaru tinimi pinde nenzi vetāŋa soki piti lâ tininzi mine nā. ¹⁴ Aku ara ŋana miki ma kaseŋge vetāŋa taitu ŋine ilâ kunzi vetāŋa arara ŋinde; miki ma ilomi ndo panzi tinimi pinde. Vetāŋa ŋine nde ipolenzi vetāŋa arara rârâni, aku iveta miki kamo ilomi kalomi taitu, ikura Maro Kindeni ne pateāŋa mine.

¹⁵ Maro Kindeni ipatea tu miki ma kamo see ŋgu taitu, aku i ilo tu Kirisi ne wisi-pisi ma imo ŋginimi. Mine kala ara ŋana miki ma kasâu pa i ne wisi-pisi ŋinde tu ikai poe pam. Aku ara ŋana miki ma kawami ndange papa i ton. ¹⁶ Lâ zo ndia miki ma kakai ilo-kalo ara ku kapanananzi nimi-nambwe kalo-tawana tamâta wa katunzi sondo wa, ande lâ zoni ndaina miki ma kapasakana Kirisi ne ŋgua ara rârâni ikeno kaika lâ ilomi kalomi. Aku lâ zo ndia miki kawâŋgi wâŋgiña paneâŋa kâ wa

ndekâna ne wângiña wa wângiña pinde Koroani Sapâňa itula ipângâ lâ ilomi kalomi wa, ande ara ñana miki ma kapasakana Kirisi ne ñgua ñinde kaika ku kawângi tava kawami ndanje pa Maro Kindeni. ¹⁷ Aku nemi ñgua poroña ndia wa vetâna ndia miki kaveta wa, ande miki ma kaveta ñinde rârâni lâ Maro Nalae Yesu ña. Aku Yesu ma isukami ñana kawami ndanje pa Tamânda Maro Kindeni.

Paulo iporo ñgua panzi tamâta simo see taitu

¹⁸ Miki taine ma kaveta ikura kaiwami tamâne kawanzi ñgua mine. Mâsi ñinde nde sondo ndo lâ Maro Nalae nao. ¹⁹ Anja miki tamâne ma tinimi mwasa nâ panzi kaiwami taine. Miki ma kambitanzi ku kaleleanzi ñalae konja ndimo. ²⁰ Anja miki lâlu, miki ma kapono muli pa tinami-tamami nenzi ñgua ikura zo rârâni. Maro Nalae ilo ara ndo ñana vetâna mine. ²¹ Anja miki lâlu ñinde tamanzi, miki ma kaveta natumi ñinde wisinzi nâna ndimo. Ambo miki ma kaveta mine panzi, ande kinzi ma simo tava ilonzi malia nâ.

Paulo iporo ñgua panzi tamâta uru siveta wurâta koa tia nâ, sitavanzi tamâta ñinde nenzi tamâta ñalañala

²² Miki tamâta ea uru kaveta wurâta koa tia nâ panzi tamâta ñalañala, miki ma kapono muli pa nenzi ñgua rârâni. Miki ma kaveta mine lâ zo ndia kinzi simo laiti silea pami, aku lâ zo ndia simo malawae tona. Miki ilomi tu kinzi ma sindeka ñana nemi wurâta kâ, aku ñinde nde ara. Andeta miki kamege ñana Maro Nalae, aku

ŋana duvi ŋinde kâ miki ma kalomi ŋgere sondo ku kaveta nemi wurâta rârâni ara nâ. ²³ Wurâta ndia miki kaveta, ande miki ma kamandi kaika ku kaveta wurâta ŋinde sondo ndo. Ara ŋana miki ma ilomi mine; “Naŋa aveta wurâta ŋine panzi tamâta nâ, ande tia. Naŋa aveta wurâta ŋine papa Maro Nalae ton.” ²⁴ Miki kalomi ŋgere sondo ŋana ŋine kâ; Maro Nalae nde ipatea vetâŋa arara pinde ŋana iveta panzi ne tamâta, aku muli i ma iveta vetâŋani ndaina pam, itogo nemi wurâta ne kulu mine. Kirisi ina nemi koipu mao, aku wurâta ndia miki kaveta, ande miki kaveta papa i. ²⁵ Ŋana tu tamâta ea kinzi siveta vetâŋa potomule, ande kinzi ma muli sikai pareŋa-nia ŋana nenzi vetâŋa soki ŋinde kâ. Maro Kindeni iveta vetâŋa kie taituni panzi tamâta rârâni.

4

¹ Anja miki tamâta ŋalanjala, miki ŋinde kala kamo koipu panzi wurâta tamâta pinde, ande miki ma kaveta kemi ara ku sondo nâ panzi. Miki kalomi ŋgere sondo ŋana ŋine kâ; miki warakami nemi koipu kala imo samba lawea.

Kinda ma tapakatona warakânda nenda vetâŋa ku takai noŋa sondo

² Miki ma kakai wulitia ŋana kano pa Maro Kindeni kâ ndimo. Aku lâ zo ndia miki kakai noŋa, ande miki ma kalomi ŋgere sondo ku kawami ndanje papa i. ³ Aku ara ŋana miki ma kakai noŋa pa Maro Kindeni tu ma ivila maka ton, ku ma ikai nzâla piti pama ŋana katula i kawa ŋgua ŋana Kirisi kâ. Ŋgua ŋinde muŋga

ikeno paveâŋa nâ, kala ɻine ipâŋga nia yo. Kinzi sipa wâlo kaika lâ tiniŋgu ku sio naŋa amo luma sakamao ilo ɻana nanenŋu wurâta ɻinde kâ.

⁴ Aku ara ɻana miki ma kano pa Maro Kindeni tu ma ivila naŋa ɻana atula ɻqua ɻinde sondo ipâŋga nia yo, ikura i ne pateâŋa mine. ⁵ Tamâta pinde ɻandai kalonzi tawana Yesu Kirisi ɻga. Lâ zo ndia miki kamo kunzi tamâta mine, ande miki ma kapakatona sondo ɻana nemi vetâŋa kâ. Ambo miki ma kaluku ɻana katula pâri ara panzi tamâta ɻinde ikura zo rârâni, ande ɻinde ma ara. ⁶ Aku lâ zo ndia miki kaporø ɻqua panzi, ande miki ma kaporø ɻqua ara nâ. Ambo miki ma kaveta mine, ande kinzi ma ilonzi ara ɻana silonjo nemi ɻqua kâ. Ambo tamâta tonge ma ikasonjami ɻana ɻqua pinde, ande miki ma kaporø ɻqua sondo nâ taulo papa.

*Paulo isupwanzi Tikikus ku Onesimus rua silâ
pa Kolosi lawea*

⁷ Tikikus ma imâ itapâri pamî ɻana vetâŋa rârâni ipâŋga pa naŋa lâ. Tikikus nde ninda-nambwe, aku maka iloma ara nâ papa i. I uru iveta wurâta pa Maro Nalae, itogo maka mine, aku ne wurâta ɻinde nde ipâŋga ara ndo. ⁸ Mine kala naŋa asupwa i imâ pamî, ɻana miki ma kasama ɻana maka nema sajonâŋa wa moŋa wa. Naŋa ilonŋu tu i ne ɻqua ɻinde ma ipu tini kaika pa ilomi kalomi. ⁹ Aku naŋa asupwa nawalami Onesimus kala imâ kuku Tikikus. Onesimus nde ninda-nambwe, aku i uru iveta ne wurâta rârâni sondo nâ. Kinzi rua

ma sitapâri pami ɳana vetâŋa rârâni kala ɳine ipâŋga lâ nia ɳine.

Paulo iporo wisi ara ne ɳgua ilâ panzi Kolosi ɳgu

¹⁰ Aristarkus imo kuku naŋa lâ luma sakamao ilo, aku i kawa kari ara pami. Aŋga Malaka, ina Banabas tai, ande i kala mine nâ kawa kari ara pami. Ambo Malaka ma imâ pami, ande ara ɳana miki ma kandeka nâ ku kakai imâ imo kumi, ikura ɳgua ɳinde munŋa sipananami mine. ¹¹ Aŋga Jisas, i ɳa tonge Jastus, ande i kala kawa kari ara pami. Lâ Juda ɳgu, ande tamâta ɳato ɳinde simbonzi nâ uru siveta wurâta kuku naŋa ɳana kakainzi tamâta simâ Maro Kindeni ne ɳgumbi ilo. Aku kinzi uru sivila naŋa sondo nâ. ¹² Aŋga Epafras kala kawa kari ara pami tona. I nde miki nawalami tonge, aku imo Yesu Kirisi ne wurâta tamâta. Ikura zo rârâni, ande i uru ikai noŋa kaika pa Maro Kindeni tu i ma isukami, ɳana miki ma kamandi kaika ku kapono muli sondo pa vetâŋa rârâni Maro Kindeni ipatea pami ɳinde, itogo kalo-tawana tamâta mao uru siveta mine. ¹³ Naŋa warakâŋgu asama kala aporo pwataki tu Epafras uru imakâsa ɳalae tina ɳana ivila miki tavanzi kalo-tawana tamâta simo Laodisia lawea wa Hierapolis lawea wa. ¹⁴ Aŋga Luka, ina tamâta ɳana ivetanzi pukoŋa kâ ɳinde maka tinima mwasa ndo papa, ande kinzi rua Demas rua kala kawanzi kari ara pami. ¹⁵ Naŋa ilonŋu tu miki ma kaporø kawama kari ara panzi ninda-nambwe kalo-tawana tamâta simo

Laodisia lawea, aku imâ pa Nimfa tavanzi kalo-tawana tamâta uru sipasau lâ i ne luma ŋinde tona.

¹⁶ Naŋa ilongu tu miki ma kapono pepa ŋine marumbu lâ ŋga, ŋinenga kao ilâ panzi kalo-tawana tamâta ŋgu simo Laodisia lawea, ŋana kinzi kala ma sipono tona. Aku pepa ŋinde naŋa muŋga ao ilâ panzi kalo-tawana tamâta simo Laodisia lawea, ande naŋa ilongu tu kinzi ma sio pepa ŋinde imâ pami ŋana miki ma kapono tona.

¹⁷ Aku miki ma kaporø ŋgua mine pa Arkipus; “Noko ma kupakatona sondo, aku wurâta ŋinde muŋga silano ŋana kuveta pa Maro Nalae kâ, ande noko ma kuveta wurâta ŋinde sondo lee ikura wurâta ŋinde ma marumbu ndo lâ.”

¹⁸ Naŋa Paulo, naŋa warakâŋgu mbaŋgu aŋgere kari ara ne ŋgua ŋine imâ pami. Naŋa ilongu tu miki ma kalomi ŋgere ŋana naŋa kâ, ŋana tu naŋa amo luma sakamao ilo amo ŋai yo. Maro Kindeni ne wisi-wisi imo kumi.

**MARO KINDENI KAWA NGUA
The New Testament and Psalms in the Sio Language
of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sio long Niugini**

Copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators

Language: Sio

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-02-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b3b81168-89df-5bc3-8b0c-cf72ef93d3de